

Curtea Supremă de Justiție
D E C I Z I E

14 decembrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul Penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Timofti Vladimir,

Judecători – Boico Victor, Toma Nadejda, Cobzac Elena, Țurcan Anatolie,

a judecat, fără citarea părților, în baza materialelor cauzei, recursurile ordinare declarate de către avocatul Barbarov Eduard în numele părților vătămate Rotaru Maria, Rotaru Mihail, Rotaru Cristina și de către inculpată, împotriva deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 29 martie 2021, în cauza penală în privința lui

Condur Teodora

Termenul examinării cauzei:

Prima instanță: 29.08.2017 – 03.05.2019;

Instanța de apel: 24.05.2019 – 10.08.2020;

21.01.2021 – 29.03.2021;

Instanța de recurs: 22.10.2020 – 15.12.2020;

11.06.2021 – 14.12.2021;

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Cahul, sediul Cantemir din 03 mai 2019, inculpata Condur Teodora a fost recunoscută vinovată și condamnată în baza art. 264 alin. (1) Cod penal, la amendă în mărime de 600 unități convenționale, echivalentul a 30 000 lei.

Acțiunile civile înaintate de părțile vătămate Rotaru Mihail, Rotaru Maria și Rotaru Cristina au fost admise în principiu, urmând ca asupra cuantumului prejudiciului să se expună instanța în ordinea procedurii civile.

Cerința procurorului privind încasarea de la inculpata Condur Teodora, a cheltuielilor de judecată în mărime de 7 118 lei, a fost respinsă ca nefondată.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță, în fapt, a constatat că Condur Teodora la 07 ianuarie 2017, aproximativ la ora 09:15, conducând automobilul de model „DODGE 150”, cu număr de înmatriculare CD xx (America), deplasându-se pe traseul R-37, prin s. Cania, r-nul Cantemir, nu a manifestat prudență în conducerea mijlocului de transport, prin ce a încălcat prevederile pct. 45 alin. (1) și (2), pct. 46 al Regulamentului circulației rutiere, potrivit cărui, conducătorul trebuie să conducă vehiculul în conformitate cu limita de viteză stabilită, ținând permanent seama de starea psihofiziologică ce influențează atenția și reacția, dexteritatea în conducere care i-ar permite să prevadă

situațiile periculoase, starea tehnică a vehiculului, situația rutieră, iar în cazul în care în limita vizibilității apar obstacole care pot fi observate de conducător, el trebuie să reducă viteza sau chiar să oprească, pentru a nu pune în pericol siguranța traficului, manifestând o neglijență în trafic, nu a redus viteza de deplasare a vehiculului, nu a aplicat frânarea pentru evitarea tamponării, nu s-a isprăvit cu conducerea automobilului și derapând pe contrasens a tamponat automobilul de model „Vaz 21150”, cu număr de înmatriculare CT AF xxx, condus de către Rotaru Mihail, care la momentul impactului se deplasa regulamentar la întâmpinarea automobilului de model „DODGE 150” cu număr de înmatriculare CD xx și avea în calitate de pasageri pe Rotaru Maria și Rotaru Cristina.

În rezultatul tamponării, conducătorului automobilului de model „Vaz 21150”, cu număr de înmatriculare CT AF xxx - Rotaru Mihail, i-au fost cauzate conform raportului de expertiză judiciară nr. 11 „D” din 10 ianuarie 2017, leziuni corporale sub formă de: traumă contuză a toracelui, manifestată prin echimoză pe suprafața sternului spre regiunea pectoral stânga, fractura coastelor IV, V, VI pe stânga pe linie axială anterioară fără deplasare, ce se califică ca leziuni corporale medii; pasagerului Rotaru Maria, potrivit raportului de constatare medico-legală nr. 12 „D” din 23 ianuarie 2017, i-au fost cauzate leziuni corporale sub formă de: traumă contuză asociată, traumă cranio cerebrală, manifestată prin comoție cerebrală, traumă contuză a toracelui, manifestată prin fractura coastelor V - VIII pe linia axilară din stânga; plăgi conteze pleoapei stângi, regiunii occipitale și genunchiului stâng, excoriații multiple regiunii frontale, ce se califică ca vătămări corporale medii, iar pasagerului Rotaru Cristina, potrivit raportului de constatare medico-legală nr. 10, din 10 ianuarie 2017, i-au fost cauzate leziuni corporale sub formă de: excoriație a regiunii zigomatice stângi, echimoză în jurul ochiului stâng cu hemoragie în sclera ochiului, echimoze în regiunea umărului stâng, coapsa stângă și contuzia umărului stâng, ce se califică ca vătămări corporale ușoare.

Pe baza stării de fapt expuse mai sus, prima instanță a reținut că în drept, faptele inculpatei întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute la art. 264 alin. (1) Cod penal, adică încălcarea regulilor de securitate a circulației de către persoana care conduce mijlocul de transport, încălcare ce a cauzat din imprudență o vătămare medie a integrității corporale sau a sănătății.

3. Legalitatea și temeinicia sentinței a fost atacată cu apeluri de către:

3.1 Avocatul Barbarov Eduard și părțile vătămate Rotaru Mihail, Rotaru Maria și Rotaru Cristina, solicitând casarea parțială a sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care lui Condur Teodora să-i fie stabilită o pedeapsă mai aspră, inclusiv cu privarea acesteia de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 2 ani și expunerea instanței asupra despăgubirilor materiale și morale solicitate.

În motivarea cererii de apel au invocat că:

- instanța de judecată nu a ținut cont de faptul că după producerea accidentului, inculpata a părăsit locul accidentului, cu tot cu automobilul pe care îl conducea, nu a încercat să acorde ajutor medical părților vătămate sau să cheme ambulanța și poliția, în consecință fiindu-i aplicată o pedeapsă prea blândă care nu este proporțională și suficientă pentru atingerea scopului pedepsei penale;

- incorect instanța de fond nu s-a expus asupra cuantumului despăgubirilor materiale și morale înaintate în acțiunile civile depuse de părțile vătămate, dar a admis în principiu și a lăsat spre examinare în ordinea procedurii civile.

3.2 Inculpata Condur Teodora, prin care a solicitat casarea sentinței și rejudecarea cauzei, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care să fie dispusă achitarea, din lipsa elementelor infracțiunii.

În motivarea apelului a invocat că:

- accidentul rutier a avut loc pe timp de iarnă, în condiții meteo nefavorabile, și conform certificatului prezentat de SA „Drumuri Cahul”, pe sectorul unde a avut loc accidentul rutier, declivitatea drumului, conform pașaportului drumului, reprezintă 45 % și în asemenea circumstanțe, aplicarea frânei ar prezenta un pericol și mai grav, dar nu o situație de evitare a tamponării;

- instanța de fond incorect a apreciat și nu a constatat neconcordanțele între declarațiile părților vătămate, între declarațiile martorilor și acțiunile de urmărire penală întreprinse, nu a constatat lipsa unor corpuri delictive, care privite în ansamblu cu materialele cauzei penale, nu au înlăturat dubiile în probarea învinuirii, lăsând fără argumentare coerentă mai multe circumstanțe. Cu atât mai mult că, partea vătămată Rotaru Maria nici nu a fost audiată;

- greșit a concluzionat prima instanță referitor la încasarea din contul lui Condur Gheorghe prejudiciul material, expunându-se că, potrivit înscrisurilor anexate la materialele cauzei penale, dreptul de proprietate asupra automobilului de model „DODGE 150”, cu numărul de înmatriculare CD xx este deținut doar de către Condur Gheorghe, iar Condur Teodora nu deținea dreptul de proprietate, sau în alt temei legal, automobilul dat. Astfel, instanța a omis că potrivit procurii, Condur Teodora avea dreptul de a conduce mijlocul de transport menționat;

- vinovăția sa nu a fost confirmată prin probe pertinente și concludente, iar acțiunile ei nu întrunesc elementele infracțiunii și greșit au fost calificate în baza art. 264 alin. (1) Cod penal.

4. Prin decizia Colegiului Judiciar al Curții de Apel Cahul din 10 august 2020, apelul declarat de inculpata Condur Teodora a fost respins, ca fiind

nefondat, admis apelul declarat de avocatul Barbarov Eduard în comun cu părțile vătămate Rotaru Mihail, Rotaru Maria și Rotaru Cristina, casată parțial sentința în latura civilă și pronunțată o nouă hotărâre în această parte, potrivit modului pentru prima instanță, prin care:

De la Condur Teodora s-a încasat în beneficiul părții vătămate Rotaru Cristina suma de 2 000 lei, în beneficiul părții vătămate Rotaru Mihail suma de 6 000 lei și în beneficiul părții vătămate Rotaru Maria suma de 10 000 lei, cu titlu de prejudiciu moral, în rest, pretențiile părților vătămate privind încasarea prejudiciului moral au fost respinse, ca fiind neîntemeiate.

Acțiunile civile privind încasarea prejudiciului material, înaintate de părțile vătămate Rotaru Mihail, Rotaru Maria și Rotaru Cristina au fost admise în principiu, urmând ca asupra cuantumului prejudiciului să se expună instanța în ordinea procedurii civile.

De la Condur Teodora s-a încasat în beneficiul părții vătămate Rotaru Maria suma de 8 000 lei, cu titlu de cheltuieli pentru asistența juridică.

De la Condur Teodora s-a încasat în beneficiul părții vătămate Rotaru Mihail suma de 6 300 lei, cu titlu de cheltuieli judiciare suportate de partea vătămată pentru efectuarea raportului de expertiză auto.

În rest, celelalte prevederi ale sentinței au fost menținute.

5. Prin decizia Colegiului penal lărgit Curții Supreme de Justiție din 15 decembrie 2020 a fost respins ca inadmisibil recursul declarat de avocatul Bondarenco Eduard, în numele inculpatei Condur Teodora.

A fost admis recursul ordinar declarat de avocatul Barbarov Eduard în numele părților vătămate Rotaru Mihail, Rotaru Maria și Rotaru Cristina, casată parțial decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 10 august 2020, în partea soluționării acțiunii civile, cât privește încasarea prejudiciului material și moral, cu dispunerea rejudecării cauzei penale în această parte, în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Au fost menținute celelalte dispoziții ale deciziei.

5.1 Pentru a decide astfel instanța de recurs ordinar a reținut următoarele:

Referitor la recursul ordinar declarat de avocatul Eduard Bondarenco în numele inculpatei instanța de recurs ordinar a constatat că titularul cererii, făcând trimitere la erorile de drept prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, pledează pentru casarea totală a hotărârilor judecătorești adoptate de instanțele de fond, cu dispunerea achitării lui Condur Teodora, din motiv că în acțiunile inculpatei nu se întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii incriminate, solicitare care de altfel cade sub incidența temeiului pentru recurs prevăzut de pct. 8) alin. (1) al art. 427 Cod de procedură penală - nu au fost întrunite elementele infracțiunii. De asemenea, avocatul indică asupra faptului că, partea acuzării a eșuat să demonstreze prin careva probe pertinente și concludente că producerea accidentului rutier a fost cauzată

anume de inculpata Condur Teodora, nefiind dată apreciere probelor prezentate de acuzare, care dovedesc nevinovăția inculpatei.

Verificând actele cauzei, în raport cu criticele aduse de apărătorul Eduard Bondarencu, Colegiul penal lărgit, a constatat că cele invocate de recurent nu și-au găsit confirmarea, iar vinovăția inculpatei a fost dovedită cu certitudine și în afara oricărui dubiu de către procuror, prin probele administrate în dosar și cercetate de instanțele inferioare.

Subsidiar s-a reținut că avocatul Eduard Bondarencu, în numele inculpatei Condur Teodora, deși indică temeiurile prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală că, instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția și că instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței, de asemenea a omis să concretizeze prin ce se confirmă acestea, lipsind o motivare corespunzătoare în acest sens.

Colegiul lărgit a constatat că, instanța de apel, la examinarea cauzei penale a respectat prevederile art. 414 alin. (1), (5), 417 alin. (1) pct. 8), 419 Cod de procedură penală, adoptând o decizie legală și întemeiată și a dat răspuns la toate argumentele invocate în apelul apărării. Așa cum rezultă din textul deciziei atacate, Colegiul a constatat că instanța de apel și-a motivat decizia în conformitate cu art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, astfel decizia cuprinde temeiurile de fapt și de drept care au dus, la caz, la menținerea în parte a sentinței instanței de fond. Or, în fapt, decizia recurată corespunde tuturor prevederilor legii de procedură penală, ea fiind legală și întemeiată. Mai mult ca atât, din materialele dosarului rezultă că instanța de apel, la examinarea cauzei, a ținut seama în deplină măsură de prevederile art. 27, 99-101 Cod de procedură penală, a cercetat sub toate aspectele probele administrate, le-a verificat minuțios, dându-le o apreciere justă, prin prisma pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, care coroborate în ansamblu, au confirmat vinovăția inculpatei Condur Teodora în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (1) Cod penal.

Instanța de recurs a reținut că reieșind din alegațiile recurentului, avocatul Eduard Bondarencu în numele inculpatei Condur Teodora, acesta solicită achitarea ultimei pe motiv că „fapta nu întrunește elementele infracțiunii” însă acesta nici măcar nu indică care anume elemente nu sunt întrunite.

Cu referire la argumentul apărării precum că a fost solicitată atât în prima instanță, cât și în instanța de apel dispunerea efectuării expertizei auto - tehnice repetate, deoarece în concluziile raportului de expertiză auto-tehnică nu este indicată care parte a automobilului de model „Dodge 150” cu n/î CD 07 (din dreapta sau din stânga) a intrat în coliziune cu automobilul de model „VAZ 21150” cu n/î CT AF xxx, fiind menționat doar că în momentul coliziunii partea

din față a automobilului de model „Dodge 150” a intrat în coliziune cu partea stângă din față a automobilului de model „VAZ 21150”, Colegiul lărgit a notat că prin încheierea Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 03 martie 2020, s-a dispus respingerea cererii apărării privind dispunerea efectuării expertizei auto-tehnice repetate, iar la declararea recursului, încheierea respectivă nu a fost contestată și criticată de către apărare.

Instanța de recurs a mai atestat și faptul, că argumentele invocate de avocatul Eduard Bondarencu în recursul declarat, au fost combătute de instanța de apel în mod corespunzător, soluție pe care instanța de recurs și-a însușit-o și reiterarea căreia nu a considerat-o necesară, fapt ce vine în corespundere cu jurisprudența CEDO.

Referitor la recursul declarat de avocatul Eduard Barbarov în numele părților vătămate Rotaru Mihail, Rotaru Maria și Rotaru Cristina, Colegiul penal lărgit a reținut în primul rând că, drept temei de declarare a recursului, avocatul Eduard Barbarov, în numele părților vătămate invocă și temeiul prevăzut de pct. 10 alin. (1) al art. 427 Cod de procedură penală, care stipulează că hotărârea instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara eroarea de drept comisă de instanțele de fond ori de apel atunci când s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale, solicitând aplicarea unei pedepse mai aspre în privința inculpatei.

Verificând recursul sub acest aspect, Colegiul penal lărgit a constatat că temeiul invocat de recurent nu este prezent în cauza supusă judecării. După cum rezultă din recurs, autorul acestuia este de acord cu starea de fapt stabilită de instanța de apel, precum și cu încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului, însă critică hotărârea contestată în partea aplicării pedepsei, nefiind de acord cu aplicarea în privința inculpatei Condur Teodora a pedepsei cub formă de amendă în mărime de 600 unități convenționale, motivând că inculpata nu a recunoscut vina pe tot parcursul urmăririi penale cât și examinării cauzei în instanțele de judecată, și că aceasta ar fi părăsit locul accidentului rutier fără a acorda primul ajutor medical părților vătămate care în urma producerii accidentului au suferit vătămări corporale.

Referitor la motivele invocate de recurent Colegiul penal lărgit a menționat că instanțele inferioare stabilind inculpatei Condur Teodora pedeapsă sub formă de amendă, în mărime de 600 unități convenționale, echivalent a 30 000 lei, corect a stabilit că corectarea și reeducarea acesteia este posibilă fără aplicarea unei pedepse privative de libertate, punând la baza soluției prevederile art. 7, 75 Cod penal, gravitatea infracțiunii săvârșite, motivul acesteia, personalitatea celei vinovate, precum și circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea.

Totodată, instanța de recurs a respins ca neîntemeiat argumentul avocatului părților vătămate precum că, în privința inculpatei, urma a fi

aplicată și pedeapsa complementară privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport, or instanța de apel corect și-a expus opinia pe care Colegiul penal lărgit a acceptat-o și susținut-o, și anume că „cu referire la conduita inculpatei care nu a recunoscut vinovăția, atât la urmărirea penală cât și la examinarea cauzei, a negat faptele ce i se impută, instanța de apel o calificată drept tactică de apărare și eschivare de la răspundere pentru fapta săvârșită. Infracțiunea săvârșită de inculpată este o infracțiune din imprudență și ținând cont de consecințele infracțiunii, că inculpata anterior nu a fost judecată și se caracterizează pozitiv, este încadrată în câmpul muncii, nu are persoane la întreținere, instanța de fond just a stabilit că, corectarea și reeducarea inculpatei Condur Teodora este posibilă fără izolarea ei de societate, ci prin aplicarea unei pedepse sub formă de amendă, fără privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport așa cum, aplicând pedeapsa cu amendă, nu se aplică și privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport, aceasta fiind aplicabilă în cazul stabilirii pedepsei cu închisoare cu (sau fără) privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport”, iar Colegiul careva interdicții prevăzute de lege în acest sens, nu a constatat.

Colegiul lărgit a reținut că pedeapsa individualizată de instanța de apel, răspunde atât principiului proporționalității, cât și scopului prevăzut în art. 61 alin. (2) Cod penal.

În altă ordine de idei, potrivit prevederilor art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, judecând recursul, Colegiul lărgit menționează că, declanșând o continuare a judecării cauzei în fond, apelul este o cale de atac sub aspect de fapt și de drept, întrucât odată exercitat, produce un efect devolutiv complet în sensul că provoacă un control integral atât în fapt, cât și în drept, în privința persoanelor care l-au declarat.

Sub acest aspect, a constatat că, instanța de apel la emiterea deciziei în privința inculpatei Condur Teodora, nu a respectat prevederile legale întru adoptarea unei soluții întemeiate în latura civilă, pronunțând o hotărâre pripită prin care a dispus încasarea din contul inculpatei în beneficiul părților vătămate Rotaru Cristina, Rotaru Mihail și Rotaru Maria, a prejudiciului moral în sumă de 2 000 lei, 6 000 lei și respectiv, 10 000 lei, or conform acțiunilor civile, părțile vătămate au solicitat încasarea prejudiciul moral în sumă a câte 100 000 lei.

Astfel, Colegiul a considerat că soluția instanței de apel este argumentată insuficient deoarece aceasta și-a motivat soluția privind încasarea în beneficiul părților vătămate a pagubei morale în sumă de 2 000 lei, 6 000 lei și respectiv, 10 000 lei, considerând că aceasta este una echitabilă vizavi de suferințele psihice suportate de acestea, doar prin faptul că suma solicitată de părțile vătămate este una neîntemeiată și exagerată, fără a argumenta micșorarea cuantumului și fără a ține cont de faptul că cuantumul despăgubirilor stabilit, se traduce prin necesitatea ca partea vătămată să primească o satisfacție

echitabilă pentru prejudiciul moral suferit și să aibă un caracter compensatoriu, ținând totodată cont și de cuantumurile prejudiciilor stabilite de Curtea Europeană a Drepturilor Omului în cauzele similare, examinate în privința Republicii Moldova.

S-a reținut că instanța de apel deși în textul deciziei face trimitere la probele prezentate de părțile vătămate întru susținerea pretențiilor din acțiunile civile, precum ar fi contractul de muncă și bonurile privind costul investigațiilor medicale și costul tratamentelor suportate, aceasta indicând că în speță sunt incidente prevederile art. 387 alin. (3) Cod de procedură penală, a dispus admiterea în principiu a acțiunii civile privind încasarea prejudiciului material, însă fără a ține cont de caracterul excepțional al normei sus-citate.

Pe cale de consecință, instanța de apel urma să stabilească cuantumul prejudiciului material suportat de părțile vătămate care a fost *probat* și pentru dovedirea căruia nu ar fi trebuit să fie amânată judecarea cauzei, soluționând acțiunea civilă în această parte, iar în partea prejudiciului material solicitat de părțile vătămate, pentru stabilirea căruia ar fi trebuit să fie amânată ședința de judecată, să dispună admiterea în principiu, urmând ca asupra cuantumului despăgubirilor convenite să hotărască instanța civilă.

Instanța de recurs a reținut că instanța de apel a motivat contradictoriu menținerea soluției instanței de fond privind admiterea în principiu a acțiunii civile în partea prejudiciului material, pe de o parte indicând că instanța de fond corect a dispus admiterea în principiu a acțiunii civile, la baza soluției servind argumentul că inculpata nu ar fi proprietara automobilului de model „DODGE 150” cu numărul de înmatriculare CD 07 – izvorul de pericol sportit, argument pe care, de altfel l-a considerat ca fiind eronat, după care a indicat că admiterea în principiu a acțiunii civile se datorează lipsei probelor privind întinderea prejudiciului material.

6. Prin decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 29 martie 2021, a fost admis apelul declarat de către avocatul Barbarov Eduard și părțile vătămate Rotaru Mihail, Rotaru Maria și Rotaru Cristina, casată parțial, în latura civilă, sentința Judecătoriei Cahul sediul Cantemir din 03.05.2019, și emisă în această parte o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, după cum urmează:

Acțiunea civilă înaintată de către *Rotaru Cristina*, în partea pretențiilor privind repararea prejudiciului moral, s-a admis parțial și s-a încasat de la Conducătorul Teodora în beneficiul lui Rotaru Cristina suma de 10000 lei, cu titlu de prejudiciu moral cauzat prin infracțiune.

Acțiunea civilă înaintată de către Rotaru Cristina în partea pretențiilor privind repararea prejudiciului material, s-a admis în principiu, urmând ca asupra cuantumului despăgubirilor convenite să hotărască instanța civilă.

Acțiunea civilă înaintată de către *Rotaru Mihail* în partea pretențiilor

privind repararea prejudiciului moral, s-a admis parțial și s-a încasat de la Condur Teodora în beneficiul lui Rotaru Mihail suma de 15 000 lei, cu titlu de prejudiciu moral cauzat prin infracțiune.

Acțiunea civilă înaintată de către Rotaru Mihail în partea pretențiilor privind repararea prejudiciului material, s-a admis în principiu, urmând ca asupra cuantumului despăgubirilor convenite să hotărască instanța civilă.

Acțiunea civilă înaintată de către *Rotaru Maria* în partea pretențiilor privind repararea prejudiciului moral, s-a admis parțial și s-a încasat de la Condur Teodora în beneficiul lui Rotaru Maria suma de 20 000 lei, cu titlu de prejudiciu moral cauzat prin infracțiune.

Acțiunea civilă înaintată de către Rotaru Maria în partea pretențiilor privind repararea prejudiciului material, s-a admis în principiu, urmând ca asupra cuantumului despăgubirilor convenite să hotărască instanța civilă.

S-a încasat de la Condur Teodora în beneficiul lui Rotaru Maria suma de 8 000 lei, cu titlu de cheltuieli pentru asistență juridică acordată în cadrul examinării cauzei penale în instanța de fond și instanța de apel.

S-a încasat de la Condur Teodora în beneficiul lui Rotaru Mihail suma de 6 300 lei, cu titlu de cheltuieli judiciare suportate de partea vătămată pentru efectuarea raportului de expertiză auto.

6.1 Pentru a hotărî astfel instanța de apel a constatat că din materialele dosarului cert reiese că automobilul de model „DODGE 150” cu n/î JDMxxx condus de Condur Teodora la data de 07 ianuarie 2017 avea valabilă polița de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto internă întocmită de asiguratorul „Klassika Asigurări” SA pe un termen de 12 luni- 08 iulie 2016-07 iulie 2017 cu extinderea ei și față de Condur Teodora, fapt expres indicat în contract. (f.d.35,154, vol. I)

Potrivit contractului de asigurare de răspundere civilă pentru pagubele produse de autovehicule încheiat la 08 iulie 2016 cu persoana vinovată de producerea accidentului rutier, Condur Teodora, „Klassika Asigurări” SA, în calitate de asigurator s-a obligat să plătească la producerea riscului asigurat asiguratului ori beneficiarului asigurării despăgubirea de asigurare, fapt dedus din noțiunea contractului de asigurare dată de lege. Astfel, la data de 07 ianuarie 2017 s-a produs riscul asigurat, respectiv, asiguratorul este obligat prin lege la exercitarea obligațiilor asumate în baza contractului de asigurare obligatorie de răspundere civilă pentru pagubele produse de autovehiculul condus de asiguratul Condur Teodora.

Instanța de apel a considerat necesar a admite în principiu acțiunea civilă în partea încasării prejudiciului material înaintată de către Rotaru Cristina, Rotaru Mihail, Rotaru Maria, urmând ca asupra cuantumului despăgubirilor să hotărască instanța civilă or, în cadrul cercetării judecătorești, nu a fost posibil de constatat cu certitudine prejudiciului material cauzat prin infracțiune, de

vreme ce examinarea acestei pretenții impune atragerea în proces și a companiei de asigurare „Klassika Asigurări” SA.

Referitor la încasarea prejudiciului moral, instanța de apel a menționat că prima instanță nu a pus accent pe faptul că părțile vătămate au descris suferințele cauzate, deci au motivat necesitatea încasării prejudiciului moral. Din materialele cauzei a constatat că, potrivit concluziei raportului de expertiză judiciară nr.20 „D” din 06 februarie 2017, Rotaru Cristina, în urma accidentului rutier din 07 ianuarie 2017, a suportat următoarele leziuni corporale sub formă de: traumă cranio-cerebrală manifestată prin comoție cerebrală, contuzia regiunii cervicale și a umărului stâng, excoriație a regiunii zigomatice stângi, echimoză în jurul ochiului stâng cu hemoragie în sclera ochiului, echimoze în regiunea umărului stâng și coapsei stângi. (f.d.71-72, vol. I)

Potrivit raportului de expertiză judiciară nr. 21 „D” din 06 februarie 2017, la partea vătămată Rotaru Mihail, au fost depistate leziuni corporale sub formă de: traumă contuză a toracelui manifestată prin echimoză pe suprafața sternului cu trecere spre regiunea pectorală stânga, fractura coastelor IV, V, VI, pe stânga, pe linia axilară anterioară, fără deplasare. Leziunile corporale puteau fi produse la acțiunea traumatică a unui corp contondent bont la lovire sau prin lovire de el, posibil în timpul și circumstanțele relatate, ce condiționează după sine dereglarea sănătății de lungă durată și se califică ca vătămări corporale medii. (f.d.73-74, vol. I)

Conform concluziei raportului de expertiză judiciară nr. 22 din 06 februarie 2017, la partea vătămată Rotaru Maria, au fost depistate leziuni corporale sub formă de: traumă contuză asociată, traumă cranio-cerebrală manifestată prin comoție cerebrală, traumă contuză a toracelui manifestată prin fractura coastelor V - VIII pe linia axilară din stânga, plăgi contuze pleoapei stângi, regiunii occipitale și genunchiului stâng, excoriații multiple regiunii frontale. Leziunile corporale, ce condiționează după sine dereglarea sănătății de lungă durată se califică ca vătămări corporale medii. (f.d.75-76, vol. I)

În continuare instanța de apel a notat că, părților vătămate Rotaru Cristina, Rotaru Mihail și Rotaru Maria le-au fost cauzate atât suferințe fizice, manifestate prin vătămarile indicate mai sus cât și psihice, manifestate prin faptul că Rotaru Cristina, era elevă în cl. XII, în iunie 2017 trebuia să susțină bacalaureatul, i-au fost create un șir de probleme, Rotaru Mihail timp de 3 luni după accident nu a fost apt pentru a munci și conform datelor statistice, salariul mediu lunar este de 5390 lei, și respectiv Rotaru Maria în urma accidentului rutier a pierdut biletul la avion și totodată și locul de muncă, era angajată ca femeie de serviciu cu salariu de 433 euro lunar.

Instanța de apel admisă că, prin săvârșirea infracțiunii de către inculpata Condur Teodora în privința părților vătămate, acestora le-au fost cauzate suferințe psihice (au suportat diferite traumatisme, fiindu-le fracturate câteva

coaste), însă consideră că suma de 100 000 lei solicitată cu titlu de prejudiciu moral de fiecare parte vătămată este una exagerat de mare, iar suma de 10 000 lei acordată lui Rotaru Cristina, suma de 15 000 lei acordată lui Rotaru Mihail și suma de 20 000 lei acordată lui Rotaru Maria cu titlu de prejudiciu moral în coraport cu condamnarea inculpatei va fi în măsură să aducă o satisfacție echitabilă părților vătămate pentru suferințele psihice suportate ca urmare a comiterii infracțiunii în privința acestora.

A menționat că recunoașterea dreptului încălcat și condamnarea inculpatei Condur Teodora pentru comiterea faptelor prejudiciabile constituie în sine o satisfacție.

În contextul expus, instanța de apel a mai notat că valoarea despăgubirilor cu titlu de prejudiciu moral în mărime de 10 000 lei, 15 000 lei și respectiv 20 000 lei este o compensare echitabilă și care va fi în măsură să aducă o satisfacție părților vătămate pentru suferințele cauzate.

Referitor la încasarea tuturor cheltuielilor de judecată cu titlu de asistență juridică a menționat că partea vătămată Rotaru Maria într-un motivarea încasării cheltuielilor de judecată a prezentat bonul de achitare a serviciilor avocatului Barbarov Eduard la suma de 4000 lei în instanța de fond (f.d.48, vol. II) și la suma de 4000 lei în instanța de apel (f.d.38, vol. III) iar instanța de apel analizând complexitatea cauzei, lucrul real efectuat de către avocat, luând în considerație faptul că la 27 februarie 2017 a încheiat contractul de asistență juridică cu avocatul Barbarov Eduard (f.d.79, vol. I), a admis solicitarea părții vătămate Rotaru Maria privind încasarea cheltuielilor de judecată referitor la serviciile avocatului.

În acest sens, este de menționat că Rotaru Maria a confirmat că într-adevăr a suportat cheltuieli de asistență juridică în cadrul dosarului penal, sume necesare de a fi rambursate, acestea fiind reale, necesare și rezonabile, cât și în raport complexitatea cauzei și aportul considerabil al avocatului. Ținând cont de faptul că pe cauza penală au fost petrecute un șir de ședințe de judecată (cauza parvenind în instanță spre examinare încă în anul 2017), la care a participat avocatul părților vătămate, iar suma de 8 000 lei ce urmează a fi încasată, nu este una prea mare în raport cu complexitatea cauzei și efortul depus de avocat pe toată perioada examinării cauzei.

A mai menționat că, la dosar este anexată cererea depusă de Rotaru Mihail, care solicită achitarea costului de efectuare a expertizei, achitată de Rotaru Mihail, la suma de 6 300 lei, cu scopul de a debloca mersul urmăririi penale (vol. I, f.d.180-181, vol. II, f.d.28). În conformitate cu art. 227 Cod de procedură penală, instanța de apel a considerat necesar de încasat de la Condur Teodora în beneficiul lui Rotaru Mihail suma de 6 300 lei, cu titlu de cheltuieli judiciare suportate de partea vătămată pentru efectuarea raportului de expertiză auto.

7. Decizia instanței de apel a fost atacată cu recursuri ordinare de către:

- Avocatul Barbarov Eduard în numele părților vătămate, prin care invocând incidența *pct. 4), 6) și 10) și 16)* a dispozițiilor alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, a solicitat casarea deciziei cu dispunerea rejudecării cauzei cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță.

- Inculpata Condur Teodora prin care invocând incidența *pct. 6)* a dispozițiilor alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, a solicitat casarea deciziei în latura ce ține de încasarea prejudiciului moral și a cheltuielilor de judecată, rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei noi hotărâri, încasarea prejudiciului moral de la Condur Teodora fiecărei părți-vătămate în limitele 3 000 - 5 000 lei fiecărui.

7.1 În susținerea recursului avocatul Barbarov Eduard în numele părților vătămate a invocat că:

- atât instanța de apel, cât și prima instanță au dat o apreciere juridică incorectă probelor acumulate în dosar, aplicând o pedeapsă individualizată contrar prevederilor legale în privința inculpatului Condur Teodora;

- instanța de apel s-a expus asupra acțiunii civile, care a fost depusă în instanța de judecată, însă consideră că quantumul despăgubirilor morale încasate de la inculpata Condur Teodora în favoarea lui Rotaru Cristina suma de 10 000 (zece mii) lei, Rotaru Mihail suma de 15 000 (cincisprezece mii) lei și Rotaru Maria suma de 20 000 (douăzeci mii) lei – nu corespund realității, fiind mici în comparație cu suferințele fizice și psihice prin care au trecut părțile vătămate, fapte ce se contrazic cu Decizia CSJ din 15.12.2020 și anume: „fără a argumenta micșorarea quantumului și fără a ține cont de faptul că quantumul despăgubirilor stabilit, se traduce prin necesitatea ca partea vătămată să primească o satisfacție echitabilă pentru prejudiciul moral suferit și să aibă un caracter compensatoriu, ținând totodată cont și de quantumurile prejudiciilor stabilite de Curtea Europeană a Drepturilor Omului în cauzele similare, examinate în privința Republicii Moldova.”;

- instanța de apel nu s-a expus asupra prejudiciului material cauzat lui: Rotaru Cristina în mărime de 4899,32 lei, cheltuieli suportate pentru consultații, aparate, medicamente, transport; Rotaru Mihail în mărime de 2756,06 lei cheltuieli suportate pentru consultații, aparate, medicamente, transport, 16170 lei (pe 3 luni inapt de muncă), pentru compensarea venitului ratat, în urma accidentului; Rotaru Maria în mărime de 5972 lei, cheltuieli suportate pentru consultații, aparate, medicamente, transport, traducerea documentelor, bilet de avion, de 2500 euro, pentru automobilul deteriorat VAZ 21150 sau restituirea în natură a automobilului, de 1299 euro, pentru compensarea venitului ratat, în urma accidentului.

7.2 În susținerea recursului ordinar inculpata Condur Teodora a invocat că:

- prin Decizia Curții Supreme de Justiție din 15.12.2020 s-a casat Decizia Curții de Apel Cahul din 10.08.2020 doar în partea soluționării acțiunii civile cât privește încasarea prejudiciului material și moral cu rejudecarea în această parte a cauzei penale. În ce privește cheltuielile de judecată (asistența juridică și expertiză auto) dispozițiile instanței de apel s-au menținut, însă contrar deciziei CSJ din 15.12.2020, instanța de apel rejudecând cauza și-a depășit atribuțiile. Necătând la faptul că s-a casat Decizia Curții de Apel Cahul din 10.08.2020 doar în partea prejudiciului moral și material în rest fiind menținută, la rejudecare, Curtea de Apel Cahul prin decizia sa din 29.03.2021 repetat a mai încasat încă odată cheltuielile de judecată (asistența juridică 8 000 lei și expertiza auto - 6300 lei), depășind limitele pretențiilor impunând o dublă condamnare referitor la cheltuieli judiciare:

- la rejudecarea cauzei în apel, de avocatul Galupa Marina în numele inculpatei Condur Feodora a fost depusă la 16.03.2021 o cerere în care s-a solicitat: Atragerea în procesul penal dat în calitate de parte civilă mentă responsabilă compania de asigurare KLASSIKA ASIGURĂRI S.A. (Chișinău, bd Grigore Vieru 9 of. 109) în baza contractului de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto internă din 08.07.2016 în legătură cu survenirea cazului asigurat. Ținând cont de faptul că atragerea unei noi părți în dosar duce la examinarea ei de instanța de fond în scopul neîncălcării drepturilor procesuale a persoanei atrase urmează quantumul despăgubirilor materiale convenite să fie hotărâtă de instanța civilă, art. 387 (3) Cod de procedură penală. La stabilirea quantumului prejudiciului moral necesită să se țină cont de starea precară materială a lui Condur Teodora, de faptul că dânsa nu lucrează deoarece îngrijește fiica în vârstă de 3 luni;

- la materialele dosarului nu este adoptată o hotărâre privind recunoașterea părții civilmente responsabile pe Condur Teodora o astfel de cerință nefiind invocată nici în acțiunile civile, deși o asemenea hotărâre este obligatorie în baza art. 223 Cod de procedură penală, cu înmânarea informație în scris despre drepturile și obligațiile ei prevăzute în art. 74, fapt ce a dus la încălcarea drepturilor inculpatei, dânsa neavând statut de parte civilmente responsabilă a fost obligată la achitări materiale;

- ținând cont de faptul că codul de procedură penală nu prevede careva interdicții privind atragerea în proces în calitate de parte civilmente responsabilă pe compania de asigurări, este cazul ca asiguratorul KLASSIKA ASIGURĂRI S.A. să fie atras în proces în calitate de parte civilmente responsabilă;

- survenirea cazului asigurat în care compania de asigurare poartă răspundere totală față de prejudiciul cauzat prin accidentul rutier produs de Condur Teodora sau Biroul Național Asiguratorilor Auto;

- instanța de apel a respins cererea de atragere în proces în calitate de

parte civilmente responsabilă pe KLASSIKA ASIGURĂRI S.A. invocând că această cerere urma să fie depusă cel târziu până la terminarea cercetării judecătorești în cadrul judecării cauzei penale în prima instanță. Însă atragerea în proces nu este numai obligația părții dar și obligația instanței din oficiu să atragă în proces intervenientul accesoriu, fapt expres prevăzut de art. 67 Cod de procedură civilă. Această obligație survine și reclamanților adică părților - vătămate care au făcut cunoștință cu materialele dosarului;

- referitor la sumele prejudiciului moral încasate de instanța de apel față de părțile - vătămate o consideră exagerată, nefiind nici cum argumentată de instanța de apel;

- consideră că însuși faptul comiterii accidentului rutier este insuficient pentru achitarea prejudiciului moral fără a argumenta aceasta. În cadrul ședinței de judecată în apel au fost prezentată în scris o Practică judiciară a CSJ pertinentă cauzei privind mărimea prejudiciului moral pe cauze similare - pe art. 264 alin. (1) Cod penal în perioada a respectivă (anii 2016-2017) examinate de Curtea Supremă de Justiție, suma prejudiciului moral este în limitele sumelor 3 000-10 000 lei;

- instanța de apel, încasând repetat suma de bani legată de cheltuieli de asistență juridică - 8 000 lei și cheltuieli de efectuarea expertizei auto - 6 300 lei care deja a fost încasată prin Decizia Curții de Apel Cahul din 10.08.2020 și menținută de CSJ în această parte, nu și-a motivat soluția fiind neclară concluzia care a dus la încasarea repetată a acestor sume;

- sunt neclare și neargumentate sumele prejudiciului moral încasate, neclar este modul de stabilire a sumei concrete, care este extrem de exagerată în cazul dat ținând cont de circumstanțele cauzei și starea precară a inculpatei.

8. În temeiul art. 431 alin. (1), pct. 1¹ Cod de procedură penală, avocatul Marina Galupa în numele și interesele inculpatei Condur Teodora, a prezentat referință pe marginea recursului declarat de avocatul Barbarov Eduard în numele părților vătămate Rotaru Maria, Rotaru Mihail, Rotaru Cristina, pledând pentru netemeinicia recursului ca inadmisibil.

Totodată, în temeiul art. 431 alin. (1), pct. 1¹ Cod de procedură penală, procurorul în secția reprezentarea învinuirii în Curtea Supremă de Justiție, Sergiu Crijanovschi, a prezentat referință pe marginea recursurilor declarate, pledând pentru admiterea recursului declarat de avocatul Barbarov Eduard în numele părților vătămate și pentru netemeinicia recursului inculpatei considerat inadmisibil.

9. Judecând recursurile ordinare pe baza materialelor din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul penal lărgit consideră că recursurile declarate urmează a fi admise, din considerentele ce urmează a fi expuse în continuare.

În conformitate cu art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept

comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

Potrivit art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, fiind în drept să judece și în baza temeiurilor neinvocate, fără a agrava situația condamnaților.

Conform prevederilor art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța de recurs este în drept să admită recursul și să dispună rejudecarea cauzei de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Astfel, din conținutul cererii de recurs declarată de către avocatul Barbarov Eduard în numele părților vătămate Rotaru Maria, Rotaru Mihail, Rotaru Cristina, se constată că aceasta este bazată pe temeiurile pentru recurs prevăzute la art. 427 alin. (1) pct. **4), 6), 10) și 16)** Cod de procedură penală, potrivit cărora, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și apel atunci când *judecata a avut loc fără participarea procurorului, inculpatului, precum și a apărătorului, interpretului și traducătorului, când participarea lor era obligatorie potrivit legii; instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței; s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale; norma de drept aplicată în hotărârea atacată contravine unei hotărâri de aplicare a aceleiași norme date anterior de către Curtea Supremă de Justiție.*

Din conținutul cererii de recurs declarată de către inculpata Condur Teodora se constată că aceasta este bazată pe temeiul pentru recurs prevăzut la art. 427 alin. (1) pct. **6)** Cod de procedură penală, potrivit cărora, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și apel atunci când *hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția sau acesta este expus neclar.*

Verificând criticile expuse în recursurile declarate de avocat în numele părților vătămate și de către inculpată, în raport cu actele cauzei, Colegiul penal lărgit constată că acestea sunt întemeiate, deoarece instanța de apel la judecarea cauzei a omis de a cerceta complet unele aspecte ce țin de latura civilă a procesului penal.

9.1 Cu referire la recursul ordinar declarat de către avocatul Barbarov Eduard în numele părților vătămate Rotaru Maria, Rotaru Mihail, Rotaru Cristina, Colegiul penal lărgit reține următoarele:

În conformitate cu art. 219 alin. (1) și (2) Cod de procedură penală, acțiunea civilă în procesul penal poate fi intentată la cererea persoanelor fizice sau juridice cărora le-au fost cauzate prejudicii materiale, morale sau, după caz,

le-a fost adusă daună reputației profesionale nemijlocit prin fapta (acțiunea sau inacțiunea) prevăzută de legea penală. Persoanele fizice și juridice cărora le-a fost cauzat prejudiciu nemijlocit prin acțiunile infracționale pot înainta o acțiune civilă privitor la despăgubirea prejudiciului cauzat.

În același context, potrivit art. 221 alin. (2) Cod de procedură penală, acțiunea civilă se înaintează față de bănuțit, învinuit, inculpat, față de o persoană necunoscută care urmează să fie trasă la răspundere sau față de persoana care poate fi responsabilă de acțiunile învinuitului, inculpatului.

Din materialele cauzei, Colegiul penal lărgit a conchis că părțile vătămăte Rotaru Maria, Rotaru Mihail și Rotaru Cristina au înaintat acțiuni civile privind încasarea prejudiciului material și moral.

Potrivit art. 387 alin. (1) și (3) Cod de procedură penală, odată cu sentința de condamnare, instanța de judecată, apreciind dacă sunt dovedite temeiurile și mărimea pagubei cerute de partea civilă, admite acțiunea civilă, în tot sau în parte, ori o respinge. În cazuri excepționale când, pentru a stabili exact suma despăgubirilor cuvenite părții civile, ar trebui amânată judecarea cauzei, instanța poate să admită, în principiu, acțiunea civilă, urmând ca asupra cuantumului despăgubirilor cuvenite să hotărască instanța civilă.

Pornind de le considerentele expuse *supra*, instanța de recurs, apreciază ca fiind neîntemeiată soluția instanței de apel cu privire la soluționarea acțiunii civile, or în speță nu s-a stabilit care sunt temeiurile ce au stat la baza concluziei instanței de apel de constatare a cazului excepțional ce face imposibil stabilirea exactă a sumei prejudiciului material.

În conformitate cu art. 419 Cod de procedură penală, rejudecarea cauzei de către instanța de apel se desfășoară potrivit regulilor generale pentru examinarea cauzelor în primă instanță, care se aplică în mod corespunzător.

Totodată, Colegiul penal lărgit ține să menționeze că potrivit art. 436 alin. (2) Cod de procedură penală, pentru instanța de rejudecare, indicațiile instanței de recurs sunt obligatorii în măsura în care situația de fapt rămâne cea care a existat la soluționarea recursului.

Colegiul penal lărgit constată, că aceste prevederi legale, deși sunt obligatorii, nu au fost respectate pe deplin la judecarea cauzei în apel, iar erorile admise nu pot fi corectate în ordinea procedurii de recurs, întrucât decizia contestată nu conține motive clare pe care se întemeiază soluția pronunțată.

Având în vedere prevederile legale citate, Colegiul penal lărgit remarcă, că în speța dedusă judecării, prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 15 decembrie 2020, decizia instanței de apel din 10 august 2020, a fost casată în partea soluționării acțiunii civile, cât privește încasarea prejudiciului material și moral, cu dispunerea rejudecării cauzei în această parte, în aceiași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Astfel, unul din motivele de bază care au constituit temei de remitere a

cauzei la rejudecare în partea soluționării prejudiciului material și moral, reprezintă faptul, că "instanța de apel deși în textul deciziei face trimitere la probele prezentate de părțile vătămate întru susținerea pretențiilor din acțiunile civile, precum ar fi contractul de muncă și bonurile privind costul investigațiilor medicale și costul tratamentelor suportate, aceasta indicând că în speță sunt incidente prevederile art. 387 alin. (3) Cod de procedură penală, a dispus admiterea în principiu a acțiunii civile privind încasarea prejudiciului material, însă fără a ține cont de caracterul excepțional al normei sus-citate. Pe cale de consecință, instanța de apel urma să stabilească cuantumul prejudiciului material suportat de părțile vătămate care a fost probat și pentru dovedirea căruia nu ar fi trebuit să fie amânată judecarea cauzei, soluționând acțiunea civilă în această parte, iar în partea prejudiciului material solicitat de părțile vătămate, pentru stabilirea căruia ar fi trebuit să fie amânată ședința de judecată, să dispună admiterea în principiu, urmând ca asupra cuantumului despăgubirilor cuvenite să hotărască instanța civilă.

În susținerea considerentului expus, instanța de recurs precizează că rejudecând cauza instanța de apel nu a înlăturat încălcările depistate, pentru excluderea cărora nemijlocit a și fost remisă cauza la o nouă judecare, le-a repetat, neglijând întru totul că la materialele cauzei penale sunt prezente acțiunile civile înaintate de părțile vătămate Rotaru Maria, Rotaru Mihail și Rotaru Cristina conform cărora ultimele înaintează pretenții materiale și morale față de inculpata Condur Teodora anexând în probarea celor invocate bonuri, cecuri și acte ce confirmă cheltuielile suportate pentru consultații, aparate, medicamente, transport etc., omițând în fapt să se expună asupra acestora.

Rezumând situația de fapt, în raport cu argumentele recurentului în partea acțiunii civile, Colegiul lărgit atestă că, motivarea soluției instanței de apel în această parte contrazice dispozitivul hotărârii, ceea ce este incident cazului de casare invocat în speță și prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală.

Referitor la temeiul de recurs invocat de avocatul părților vătămate, Barbarov Eduard, prin prisma pct. 4) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit menționează, că analizând actele și lucrările dosarului în raport cu argumentele din recurs, constată că astfel de erori de drept nu și-au găsit confirmarea la examinarea recursului declarat. Mai mult, pe parcursul examinării cauzei nici una din părți nu a invocat o asemenea încălcare, nu au înaintat careva cereri, demersuri sau obiecții în acest sens. Totodată la materialele cauzei sunt anexate citațiile recepționate de inculpată, fapt confirmat prin avizele de recepție prezente la f.d. 145, 158 vol. III, mai mult potrivit procesului-verbal al ședinței de judecată a instanței de apel din 29.03.2021, fiind pusă în discuție posibilitatea examinării cauzei în lipsa inculpatei, avocatul recurent, Barbarov Eduard a subliniat posibilitatea

examinării cauzei penale în lipsa inculpatei Condur Teodora dat fiind faptul reprezentării acesteia de către un avocat calificat. Astfel, Colegiul penal notează că, încălcarea normei date nu a fost confirmată în prezenta speță.

În continuare, Colegiul penal lărgit reține că, recurentul deși invocă temeiurile pentru declararea recursului prevăzute la art. 427 alin. (1) pct. 10), 16) Cod de procedură penală, în conținutul recursului nu expune nici o argumentare în susținerea respectivelor temeiuri, *or instanța de recurs nu este competentă să completeze din oficiu recursurile ordinare ale părților cu circumstanțe în fapt și în drept, care le-ar justifica.*

Mai mult instanța de recurs reamintește că temeiul pentru declararea recursului prevăzute la art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, potrivit căruia, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și apel atunci când *s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale*, nici nu poate fi examinat în ordinea recursului ordinar, or în această parte există deja o hotărâre irevocabilă.

9.2 Cu referire la recursul ordinar declarat de către inculpata Condur Teodora, Colegiul penal lărgit verificând și analizând per ansamblu decizia instanței de apel, raportată la criticile ultimei, constată că instanța de apel la adoptarea soluției nu a respectat întocmai prevederile legale, ignorând exigențele legii procesual-penale, depășind limitele rejudecării prevăzute la art. 436 alin. (3) Cod de procedură penală.

Astfel, prin decizia Colegiului Judiciar al Curții de Apel Cahul din 10 august 2020, apelul declarat de inculpata Condur Teodora a fost respins, ca fiind nefondat, admis apelul declarat de avocatul Barbarov Eduard în comun cu părțile vătămate Rotaru Mihail, Rotaru Maria și Rotaru Cristina, casată parțial sentința în latura civilă și pronunțată o nouă hotărâre în această parte, potrivit modului pentru prima instanță, prin care:

“De la Condur Teodora s-a încasat în beneficiul părții vătămate Rotaru Cristina suma de 2 000 lei, în beneficiul părții vătămate Rotaru Mihail suma de 6 000 lei și în beneficiul părții vătămate Rotaru Maria suma de 10 000 lei, cu titlu de prejudiciu moral, în rest, pretențiile părților vătămate privind încasarea prejudiciului moral au fost respinse, ca fiind neîntemeiate.

Acțiunile civile privind încasarea prejudiciului material, înaintate de părțile vătămate Rotaru Mihail, Rotaru Maria și Rotaru Cristina au fost admise în principiu, urmând ca asupra cuantumului prejudiciului să se expună instanța în ordinea procedurii civile.

De la Condur Teodora s-a încasat în beneficiul părții vătămate Rotaru Maria suma de 8 000 lei, cu titlu de cheltuieli pentru asistența juridică. De la Condur Teodora s-a încasat în beneficiul părții vătămate Rotaru Mihail suma de 6 300 lei, cu titlu de

cheltuieli judiciare suportate de partea vătămată pentru efectuarea raportului de expertiză auto. În rest, celelalte prevederi ale sentinței au fost menținute.”

Respectiv, fiind contestată cu recurs ordinar, prin decizia Curții Supreme de Justiție din 15 decembrie 2020 a fost respins ca inadmisibil recursul declarat de avocatul Bondarencu Eduard, în numele inculpatei Condur Teodora. A fost admis recursul ordinar declarat de avocatul Barbarov Eduard în numele părților vătămate Rotaru Mihail, Rotaru Maria și Rotaru Cristina, casată parțial decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 10 august 2020, în partea soluționării acțiunii civile, cât privește încasarea prejudiciului material și moral, cu dispunerea rejudecării cauzei penale în această parte, în aceiași instanță de apel, în alt complet de judecată. Au fost menținute celelalte dispoziții ale deciziei.

Rejudecând cauza în latura civilă, instanța de apel, prin decizia din 29 martie 2021, nerespectând întocmai prevederilor art. 436 alin. (2) Cod de procedură penală, depășind limitele în care decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 10 august 2020 a fost casată, a dispus repetat încasarea ”de la Condur Teodora în beneficiul lui Rotaru Maria suma de **8 000 lei**, cu titlu de cheltuieli pentru asistență juridică acordată în cadrul examinării cauzei penale în instanța de fond și instanța de apel”, și respectiv încasarea ”de la Condur Teodora în beneficiul lui Rotaru Mihail suma de **6 300 lei**, cu titlu de cheltuieli judiciare suportate de partea vătămată pentru efectuarea raportului de expertiză auto,,.

Cheltuieli de judecată care anterior au fost încasate de la inculpată în contul părților vătămate prin decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 10 august 2020, depozițiile căreia, prin decizia Curții Supreme de Justiție din 15 decembrie 2020, în această parte, au fost menținute.

Din considerentele expuse, Colegiul penal lărgit statuează, că motivarea soluției adoptate contrazice dispozitivului hotărârii, ceea ce este incident cazului de casare invocat de inculpată și prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală.

10. În atare situație, erorile admise de către instanța de apel nu pot fi corectate în ordinea procedurii de recurs, deoarece instanța de recurs nu este abilitată cu atribuții de a judeca cauza și a se pronunța asupra legalității sentinței, substituind instanța care a judecat apelul, cu încălcarea prevederilor procesuale-penale la pronunțarea hotărârii judecătorești.

În asemenea condiții, Colegiul Penal lărgit consideră că, decizia instanței de apel în cauză urmează a fi casată, cu dispunerea rejudecării cauzei de către aceiași instanță, în alt complet de judecată deoarece erorile comise de către instanța de apel, nu pot fi reparate de către instanța de recurs în prezenta procedură.

La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să se conducă de prevederile art. 436 Cod de procedură penală, care prevăd procedura de

rejudecare și limitele acesteia: să se pronunțe la modul cuvenit și în strictă conformitate cu prevederile legii procesual-penale asupra tuturor motivelor invocate în apel și recurs în ce privește latura civilă; să verifice și să aprecieze profund probele prezentate instanței în susținerea recuperării prejudiciului material, în strictă conformitate cu cerințele legii; să le dea apreciere cuvenită în ansamblu, cu argumentarea admisibilității sau inadmisibilității fiecărei probe examinate în ce privește latura civilă în partea prejudiciului material și moral; și să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată, în conformitate cu prevederile art. 417 Cod de procedură penală.

În conformitate cu art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE:

Admite recursurile ordinare declarate de către avocatul Barbarov Eduard în numele părților vătămate Rotaru Maria, Rotaru Mihail, Rotaru Cristina și de către inculpată, casează total decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 29 martie 2021, în cauza penală în privința lui *Condur Teodora xxxxxxxx* și dispune rejudecarea cauzei, de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Decizia nu este susceptibilă de a fi atacată.

Decizia motivată este pronunțată la **10 februarie 2022**.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Boico Victor

Toma Nadejda

Cobzac Elena

Țurcan Anatolie